

FESTIVAL

ZOMER

SINT-PIETER

middagen vol klassiek

Marin Marais

Fantaisie en écho (Premier livre de pièces pour violes, 1686)

Saillie du jardin (Cinquième livre de Pièces de violes, 1725)

—

ORDRE 2: LES RÊVES D'AMOUR

Jean-Philippe Rameau

(1683-1764)

Premier Concert

La Coulicam

François Couperin

Douzième concert (Les Goûts-réunis ou Nouveaux concerts, 1724)

Air. Gracieusement et légèrement

Quinzième Ordre (Troisième livre de pièces de clavecin, 1722)

Muséte de Choisi

Muséte de Taverni

—

ORDRE 3: ANGUILE SOUS ROCHE...

François Couperin

Vingt-deuxième Ordre (Quatrième Livre de Pièces de Clavecin, 1730)

Le Trophée

Marin Marais

Les Voix humaines (Deuxième livre de pièces de violes, 1701)

François Couperin

Vingt-deuxième Ordre

(Quatrième Livre de Pièces de Clavecin, 1730)

L'Anguille

Jean de Sainte-Colombe

(ca 1640-ca 1700)

Concert XXXVI «L'attentif»

Gavote

ZOMER 2024

25.07

PROGRAMMA VAN DE DAG

LES VOIX HUMAINES

—

Susie Napper

viola da gamba

Mélisande Corriveau

viola da gamba

ORDRE 1: LES FANTAISIES VOLANTE

Marin Marais

(1656-1728)

Jeu du volant

(Cinquième livre de Pièces de violes, 1725)

François Couperin

(1668-1733)

Treizième Concert

(Les Goûts-réunis ou Nouveaux concerts, 1724)

Vivement

VOLGEND CONCERT

26.07

Thomas Bloch

glassharmonica

—

IL GARDELLINO

—

Wolfgang Amadeus Mozart

(1756-1791)

Adagio und Rondo, KV. 617

Adagio per il corno inglese KV 580a

Adagio K.V. 356

Kwartet in D-groot voor fluit en strijkers,
K.V.285

Marin Marais en François Couperin, twee Franse musici en dichters van het begin van de achttiende eeuw, hebben beiden een aanzienlijk, gevarieerd oeuvre nagelaten van een zeldzame originaliteit, intimiteit en verfijning. De ene schreef voor viola da gamba, de andere voor klavecimbel. Hun muziek geeft blijk van een gevoeligheid die niet gespeend is van humor en die uniek was voor hun tijd. Ze nam de gedaante aan van verschillende soorten dansen en zogenaamde “karakterstukken”. De suggestieve, voor ons soms raadselachtige titels ervan doen dienst als een aansporing, een uitgangspunt voor de melodische motieven, het ritme en de sfeer van elk stuk, maar de muziek behoudt overal haar rechten.

Marin Marais werd in mei 1656 in Parijs geboren als zoon van een schoenmaker. Het lijkt erop dat hij al op zeer jonge leeftijd *basse de viole* (viola da gamba) begon te spelen. Zijn enige bekende leermeester was – kortstondig – Jean de Sainte-Colombe. Hij verwierf al gauw faam: in 1676 werd hij lid van het orkest van de Académie royale de musique en ging hij compositie studeren bij Jean-Baptiste Lully. Drie jaar later werd hij benoemd tot Ordinaire de la Chambre du Roi voor viola da gamba. In deze periode begon hij ook te componeren voor het instrument waarvan hij de vaandeldrager zou worden en in 1686 publiceerde hij zijn *Premier Livre de pièces de viole*, opgedragen aan Lully, dat een aantal stukken voor twee gamba's bevat. De becijferde bas ervan werd pas drie jaar later gepubliceerd, wat bewijst dat ze ook zonder gespeeld kunnen worden...

In 1701 publiceerde hij een *Deuxième Livre de pièces de viole*, dit keer opgedragen aan hertog Philippe d'Orléans, de latere regent van Frankrijk. Het bevat *Les Voix humaines*, waarin imitatiespel een vertrouwelijk gesprek of “relaas” voor twee stemmen weeft. Na de *Livres* van 1711 en 1717 publiceerde Marais in 1725, op 69-jarige leeftijd, zijn vijfde (en laatste) *Livre*. Datzelfde jaar trok hij zich terug uit zijn verschillende functies.

François Couperin, die destijds al bekendstond als “le Grand”, componeerde vooral voor klavecimbel en kamermuziek. Hij werd in november 1668 in Parijs geboren in een vooraanstaande familie van musici en groeide op in de buurt van de kerk van Saint-Gervais. Hij bespeelde eerst het orgel in die parochie en later ook in de Chapelle Royale te Versailles. Tussen 1713 en 1730 publiceerde hij vier bundels met muziekstukken en een didactische verhandeling: *L'Art de toucher le clavecin*. Om onduidelijke redenen gebruikte Couperin voor zijn klavecimbelsuites de benaming *ordre*. Vanaf zijn *Second Livre* componeerde hij zijn *ordres* op een geïntegreerde manier, elk in een eigen sfeer. Ze evolueerden van traditionele dansen in de richting van genrestukken en *rondeaux*. Elke *ordre* krijgt de gedaante van een tafereel dat een stukje van de wereld, de natuur en het leven uitbeeldt.

Couperin schreef ook voor viola da gamba. Voorafgaand aan zijn twee suites met *Pièces de viole* uit 1728 was er al de bundel *Les Goûts réunis ou Nouveaux Concerts*, die in 1724 verscheen, aansluitend bij de vier *Concerts royaux* die twee jaar eerder waren gepubliceerd, met twee “concerten” voor twee *basses de viole*.

Jean-Philippe Rameau publiceerde in 1741 zijn enige bundel met kamermuziek, *Pièces de clavecin en concerts pour un violon ou une flûte, une viole ou un second violon*. De meeste van die stukken zijn portretten van vrienden of kennissen van de componist – waarbij sommige van die stukken hun naam kregen nadat ze waren gecomponeerd, als een soort gezelschapsspel.

De Franse kamermuziek, vooral die met klavier, liet zich inspireren door het grote wereldtoneel en had een bijzondere voorkeur voor literaire onderwerpen, gevoelige evocaties van personages, menselijke activiteiten, humor, amoureuze gevoelens, exotische contreien of de natuur. Het zijn geen platte imitaties, maar veeleer door de titels van de stukken opgeroepen associaties die de geest prikkelen, terwijl de muziek, die ook op zichzelf zou kunnen staan, het oor streelt. Op deze manier bieden Marais, Couperin en Rameau ons, misschien wel onbewust in hun opeenvolging van stukken voor viola of klavecimbel heel wat ongewone, vluchtige, overvloedige, haast surreële verbanden aan.

François Filiatrault, 2021
uit het CD-boekje bij *Anguille sous roche*, Atma Classique – ACD22858

François Filiatrault
Vertaling: Jeroen De Keyser

Les Voix humaines (nieuw duo)

Mélisande Corriveau en Susie Napper traden twee decennia lang samen op als leden van het vioolconsort Les Voix humaines en werkten samen aan talloze concerten en opnames. Beiden bespelen viola da gamba's van het einde van de 17de en 18de eeuw uit het atelier van de Londense instrumentenbouwer Barak Norman.

Het duo put uit de rijke bagage die Susie Napper en Margaret Little te danken hadden aan tientallen jaren gezamenlijke optredens. Hun muzikale band werd vergeleken met de manier waarop twee trapezeartisten op elkaar zijn ingespeeld. De vele prijzen en opnames van dat eerste duo vormen de basis waarop dit nieuwe duo een origineel repertoire zal ontwikkelen, om op die manier een nieuwe generatie muzikliefhebbers te verblijden.

Anguille sous roche – Something Fishy, de eerste opname van het nieuwe duo, bevat een uniek en origineel programma van heerlijke stukken uit het Franse barokrepertoire die met humor, virtuositeit, drama en tederheid worden vertolkt.

Susie Napper

Citaten: Zoals Tobias Hume in 1605 schreef, "bij wijze van bescheiden samenvatting en korte synthese van mijn aard, ter attentie van alle nobele geesten," werd ik in 2011 in Montreal uitgeroepen tot Verdienstelijke Vrouw, en in 2002 tot bij de Opus-prijzen tot Persoonlijkheid van het jaar! [...] Als rebel in hart en nieren, afkomstig uit een Londens artistiek milieu, nam ik als tiener deel aan de eerste uitvoeringen van werken van Ligeti en Stockhausen [...] Ik studeerde aan de Juilliard School in New York op het hoogtepunt het verzet tegen de oorlog in Vietnam en aan het Parijse conservatorium aan het einde van de studentenopstand in mei '68.

Rond 1794 gaf Sloane een perfecte beschrijving van mijn kijk op de muziekkunst: "Er moet orde en juiste proportie zijn, complexiteit geboren uit de eenvoud der componenten, variatie in de massa, en licht en schaduw in het geheel, om uiteenlopende gewaarwordingen te genereren: vrolijkheid en melancholie, razernij, of verbazing en verwondering..." [...].

Ik word afwisselend geprezen of bekritiseerd om mijn gebruik van rubato, mijn algemene expressieve vrijheid, de diversiteit van mijn strijken en mijn onverzettelijke voorkeur voor harmonie boven melodie. Zo ben ik voortdurend op zoek naar retorische zin en eloquentie die de partituur tot leven brengen!

Zoals Thomas Mace in 1676 zei: "Als we meesters worden, kunnen we alle aspecten van het tempo naar believen beheersen; we kunnen dan de vrijheid nemen om, in de naam van humor en mooie ornamenten, de tempi te doorbreken; soms sneller, soms langzamer, afhankelijk van onze indrukken over wat de aard van het object vereist, en zodoende veel gratie en glans toevoegend aan de uitvoering."

Mélisande Corriveau

Citaten: Mélisande Corriveau is een liefhebster van renaissance- en barokmuziek, wordt geboeid door oude instrumenten, reizen en gastronomie, en is moeder van twee lieve tieners.

Met haar arsenaal aan instrumenten – blokfluiten, cello, pardessus de viole en andere viola's – werd ze een virtuoos van "de kunst van het aanraken", zoals Couperin placht te zeggen, en blijft ze op zoek gaan naar nieuwe stukken om aan haar repertoire toe te voegen. [...] In haar muzikale leven staat het genoeg centraal om samen met inspirerende collega's al deze buitengewone muziek te spelen. Ze voelt zich bevoorrecht om samen te mogen werken met haar compagnon en duopartner, dirigent en toetsenist Eric Milnes, haar partners in het vioolconsort van Les Voix humaines, haar gezelschap L'Harmonie des saisons en haar Europese collega's in het Ensemble Masques. [...] Mélisande Corriveau heeft meegewerkt aan tientallen opnames op verschillende labels. Haar recente opname van 18de-eeuwse Franse muziek, *Pardessus de viole*, met Eric Milnes, was een hit bij de CBC (Canadian Broadcasting Corporation), en haar ensemble L'Harmonie des saisons won in 2016 een Juno-prijs.

Mélisande Corriveau speelt op een viola van Barak Norman uit 1691, een cello van Nathaniel Cross uit 1700 en een pardessus de viole van Pierre Le Pilleur uit 1755.

30CC
Annick Dumalin
Robrecht Penders

artistiek directeur /
artistic director
ARTS/SCÈNE
PRODUCTION
Bernard Mouton

communicatie & pers /
communication & press
30CC
communicatie@30CC.be

info
016 27 42 40
zomervansintpieter.be
info@30CC.be

30CC en OPUS 3 danken van harte allen die hebben bijgedragen tot de realisatie van de 23ste editie van *Zomer van Sint-Pieter*: het stadsbestuur van Leuven, het bestuur en het team van 30CC en in het bijzonder ... de artiesten en het publiek!

30CC and OPUS 3 want to thank everyone involved in creating this 23rd edition of Zomer van Sint-Pieter: the city council of Leuven, the direction and team of 30CC and especially ... the artists and the audience!

CONCERTTIPS

Zin in meer klassieke muziek? Check dan alvast deze concerttips voor het seizoen 2024-2025. Op www.30CC.be ontdek je uiteraard het volledige programma.

Fancy more classical music? Check out these concert tips for the 2024-2025 season. Of course, you can discover the full programme on www.30CC.be.

22.09.24

zon - Sun
Leuven

Leuven beKOORt

gratis festival - 50 koren, 22 locaties, 1500 zangers
free festival - 50 choirs, 22 locations, 1500 singers

20.10.24

zon - Sun
Minnepoort

Openingsconcert veelbeLEUVEND

Opening concert veelbeLEUVEND

PIANODUO ELATO & FRIENDS

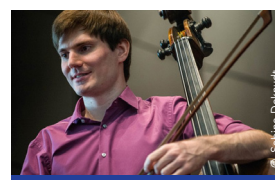

09.11.24

zat - Sat
Schouwburg

Catch the Bass

DAVID DESIMPELAERE EN ATANERES ENSEMBLE

02.02.25

zon - Sun
Wagehuys

The People United Will Never Be Defeated

EMMY WILS (PIANO)

